

Bắc Ninh: Nâng cao chất lượng dạy và học vùng khó khăn

06:00 18/09/2025

Xác định công tác giáo dục ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng, những năm qua, tỉnh Bắc Ninh đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ giáo viên, học sinh, chú trọng đầu tư cơ sở hạ tầng trường lớp, thúc đẩy nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập để rút ngắn khoảng cách với miền xuôi.

Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất

Nằm trên quả đồi dốc, mấy năm học gần đây, Trường Trung học cơ sở Giáo Liêm (xã Đại Sơn) đổi thay rõ rệt với cơ sở vật chất khang trang, thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu giảng dạy và học tập giai đoạn hiện nay. Nhà trường hiện có 70% học sinh là người dân tộc thiểu số, nhiều học sinh thuộc hộ nghèo. Dù ở địa bàn khó khăn nhưng chất lượng giáo dục được nâng lên, nhất là môn Tiếng Anh có chuyển biến rõ rệt. Trong kỳ thi học sinh giỏi cấp tỉnh năm học 2024-2025, nhà trường có 2 học sinh dân tộc thiểu số đoạt giải, trong đó lần đầu tiên có thí sinh đoạt giải môn Tiếng Anh.

Giờ học của cô và trò Trường Trung học cơ sở Vân Sơn (xã Vân Sơn).

Thầy giáo Đỗ Xuân Huấn, Hiệu trưởng cho biết: “Để nâng cao chất lượng giáo dục, vào đầu mỗi năm học, nhà trường đều phát động phong trào “Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học” đến 100% cán bộ, giáo viên. Sau khi đăng ký chỉ tiêu, danh hiệu thi đua gắn với chuyên môn nghiệp vụ, mỗi thầy, cô phấn đấu có từ 1-2 giải pháp, sáng kiến hiệu quả áp dụng vào quản lý, giảng dạy. Nhờ đội ngũ giáo viên vững vàng về chuyên môn, tận tâm, nhiệt huyết nên các chỉ tiêu thi đua của nhà trường đều vượt kế hoạch đề ra, 5 năm liên tục, tất cả học sinh lớp 9 của nhà trường đều vượt kế hoạch để ra, 5 năm liên tục, tất cả học sinh lớp 9 của nhà trường đều thi đỗ vào lớp 10 trung học phổ thông, riêng điểm trung bình môn Tiếng Anh nằm trong top dẫn đầu các trường trung học cơ sở ở vùng cao”.

Ở những trường có học sinh bán trú do khoảng cách từ nhà đến trường xa, UBND các xã tiếp tục đầu tư nâng cấp, cải tạo cơ sở vật chất để học sinh vùng khó khăn được học tập tốt hơn. Hệ thống các trường phổ thông dân tộc nội trú, phổ thông dân tộc bán trú đều đã khang trang, sạch đẹp, được trang bị đầy đủ thiết bị giảng dạy hiện đại. Mới đây, Trường Phổ thông dân tộc bán trú trung học cơ sở Dương Hưu (xã Dương Hưu) đưa vào sử dụng tòa nhà 3 tầng hiện đại gồm 15 phòng học, 6 phòng chức năng, 1 nhà đa năng và cải tạo khu nhà bán trú phục vụ nhu cầu ăn nghỉ của học sinh ở xa.

Trước đó, Trường Phổ thông dân tộc bán trú trung học cơ sở Hộ Đáp (xã Sơn Hải) đưa vào sử dụng công trình nhà lớp học 3 tầng, phòng chức năng 2 tầng, nhà ăn bán trú với mức đầu tư hơn 19,3 tỷ đồng từ các nguồn vốn chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vốn đầu tư phát triển ngân sách tỉnh, địa phương. Với những điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất, ngay khi bước vào năm học, thầy, cô giáo và học sinh hăng hái đăng ký các chỉ tiêu thi đua trọng tâm, nhất là thực hiện chương trình giáo dục phổ thông mới, nâng chất lượng giảng dạy và học tập.

Sự nghiệp “trồng người” bớt gian nan

Theo đánh giá của Sở Giáo dục và Đào tạo, mạng lưới trường học vùng khó khăn cơ bản đã được đầu tư khang trang, đáp ứng nhu cầu học tập của con em đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi. Các trường học ở vùng khó khăn nhất như các xã: Đại Sơn, Dương Hưu, Sơn Hải, Sa Lý, Đèo Gia đều không còn phòng học tạm, lớp học ghép. Thêm vào đó, thời gian qua, Sở Giáo dục và Đào tạo đã xây dựng trường trọng điểm chất lượng cao ở các xã miền núi, vùng khó khăn. Tiêu biểu như Trường Trung học cơ sở An Châu (xã Sơn Động) là chiếc nôi đào tạo học sinh giỏi bậc trung học cơ sở cho học sinh dân tộc thiểu số, vùng khó khăn. Hằng năm, nhà trường đều có học sinh đạt giải cao trong kỳ thi học sinh giỏi

cấp tỉnh. Qua đó góp phần nâng cao dân trí, cải thiện dân sinh, thu hẹp khoảng cách giáo dục giữa các vùng miền.

Được đầu tư cơ sở vật chất, đội ngũ, từ năm học này, cơ bản các trường đều tổ chức học 2 buổi/ngày. Đồng thời, nhiều năm học qua đã tổ chức dạy tiếng Anh từ lớp 1, mặc dù trong chương trình, môn Tiếng Anh bắt buộc giảng dạy từ lớp 3. Ở từng bộ môn, cấp học đã từng bước hình thành đội ngũ giáo viên nòng cốt, giỏi chuyên môn, nghiệp vụ. Năm học 2024-2025, nhiều giáo viên ở các trường thuộc vùng khó khăn của tỉnh đạt danh hiệu giáo viên giỏi cấp tỉnh, cấp huyện, chiến sĩ thi đua các cấp. Tiêu biểu nhà giáo Ninh Thị Ngọc Sen (sinh năm 1989), dân tộc Tày, giáo viên Tiếng Anh, Trường Trung học phổ thông Sơn Động số 1 được tuyên dương nhà giáo tiêu biểu trong chương trình “Chia sẻ cùng thầy cô” năm 2024 do Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tổ chức.

Có thể thấy, chất lượng giáo dục toàn diện ở khu vực miền núi, vùng khó khăn đang có nhiều chuyển biến tích cực, không còn tình trạng học sinh bỏ học. Nhiều học sinh dân tộc thiểu số đã đoạt giải trong kỳ thi học sinh giỏi cấp tỉnh năm học 2024-2025 như: Lãnh Thế Bình, lớp 12, Trường trung học phổ thông Sơn Động số 2, giải Nhì môn Vật lí; Nông Đức Quân, Trường trung học phổ thông Sơn Động số 1, giải Nhì môn Tin học...

Nhiều cán bộ, giáo viên gắn bó với những ngôi trường vùng khó khăn của tỉnh đã chứng kiến sự đổi thay của giáo dục miền núi, vùng cao. Mặc dù vậy, các thầy, cô thừa nhận vẫn còn “khoảng chênh” không nhỏ so với giáo dục vùng xuôi. Như chất lượng giáo dục đại trà, giáo dục mũi nhọn ở các trường vùng khó khăn chưa cao, nhất là ở các môn Tiếng Anh, Tin học, kỹ năng sống, giáo dục giới tính. Các xã miền núi, vùng khó khăn còn nhiều điểm trường lẻ, điều kiện học tập hạn chế hơn ở điểm trường chính, chưa bảo đảm triển khai chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Trong giai đoạn 2026-2030, các xã tiếp tục đầu tư xây dựng cơ sở vật chất trường lớp học, nhà công vụ cho giáo viên, từng bước xóa điểm trường lẻ, đưa học sinh về học tập tại điểm trường chính để các em tiếp cận với môi trường giáo dục tốt nhất.

Bá Đoàn